

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Педагогічний факультет
Кафедра педагогіки та психології**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи _____ А. В. Овчаренко
«23» вересня 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДОЛОГІЯ, ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЯ НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ**

Ступінь доктора філософії

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

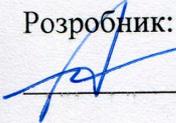
Галузь знань 01 Освіта. Педагогіка

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки»

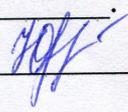
2024 – 2025 навчальний рік

Розробник: Ситченко А.Л., доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки та психології

_____ (Ситченко А.Л.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології

Протокол від "17" вересня 2024 року № 1

В.о. завідувача кафедри
_____ (Кузьменко Ю. В.)

Анотація

У процесі вивчення дисципліни передбачається осмислення методології сучасної науки, етапів, напрямів наукової творчості та логіки наукових досліджень; розглянуті також практичні аспекти здобуття наукових результатів; надано рекомендації стосовно виконання основних видів наукових, зокрема дисертаційних, робіт на основі законодавчої та нормативної бази наукової діяльності в Україні.

Аспіранти одержують уявлення про планування наукової роботи та основні етапи її виконання, вимоги до проведення дисертаційного дослідження, правил його оформлення та умов успішного захисту. Належна уваги приділяється написанню наукових статей за матеріалами здійсненого дослідження, особливо структурі, мові й стилістиці наукового тексту. Наголос робиться на достовірності наукових результатів та академічній добросовістості здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

Ключові слова: методологія науки, сутність і логіка наукової роботи, методи і підходи наукового пізнання, науковий експеримент, етапи дослідження, інформаційне забезпечення, наукова стаття, підготовка дисертації, наукова етика.

Summary

In the process of studying the discipline it is expected to understand the methodology of modern science, stages, directions of scientific creativity and the logic of scientific research; practical aspects of obtaining scientific results are also considered; recommendations are provided regarding the implementation of the main types of scientific, in particular dissertation, works based on the legislative and regulatory framework of scientific activity in Ukraine.

Graduate students get an idea of the planning of scientific work and the main stages of its implementation, the requirements for conducting a dissertation research, the rules for its preparation and the conditions for a successful defense. Proper attention is paid to the writing of scientific articles based on the materials of the conducted research, especially the structure, language and style of the scientific text. Emphasis is placed on the reliability of scientific results and academic integrity of the recipients of the scientific degree of Doctor of Philosophy.

Keywords: scientific methodology, essence and logic of scientific work, methods and approaches of scientific cognition, scientific experiment, research stages, information support, scientific article, dissertation preparation, scientific ethics.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – наукове дослідження, проєкт	Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки	Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	
		<i>Лекції</i>	
		10	
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		20	
		<i>Самостійна робота</i>	
		60	
		Вид контролю: залік	

Мова навчання – українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 30 год. – аудиторні заняття, 60 год. – самостійна робота (33%/67%).

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

Мета викладання навчальної дисципліни «Методологія, організація та технологія наукових досліджень» полягає у висвітленні методології та організаційних засад науково-дослідної діяльності здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

Основними *завданнями* вивчення дисципліни «Методологія, організація та технологія наукових досліджень» є: розкрити сутність і призначення науки, з'ясувати законодавчу та нормативну базу наукової діяльності в Україні, висвітлити методику та етапи наукового дослідження, особливості експериментальної роботи, написання наукових текстів, повідомити про вимоги до дисертаційного дослідження та прилюдного захисту його результатів тощо.

Передумови для вивчення дисципліни:

курс пов'язаний із дисциплінами «Філософія науково-дослідної діяльності», «Культура наукової мови та принципи академічної доброчесності», «Історія та теорія вищої освіти України».

Навчальна дисципліна складається з 3 кредитів.

Програмні результати навчання:

ПРН-1.	Оперувати основними концепціями, теоріями, проблемами філософії й методології науки, змістом сучасних філософських дискусій із проблем розвитку суспільства та освіти; здійснювати рефлексію щодо актуальних проблем суспільного та індивідуального буття.
ПРН-2.	На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.
ПРН-3.	Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з педагогічної освіти і науки та дотичних міждисциплінарних напрямів із використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

ПРН-4.	Глибоко розуміти загальні принципи та методи педагогічних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері педагогічної освіти і науки та у викладацькій практиці.
ПРН-5.	Знати трансформаційні зміни та сучасний стан розвитку педагогічної освіти в регіоні, Україні та за її межами.
ПРН-6.	Усвідомлювати та пояснювати закономірності і принципи вищої освіти, встановлювати зв'язки між ними, розкривати особливості їх реалізації у галузі педагогічної освіти і науки
ПРН-7.	Знати і володіти основними засобами науково-теоретичного та емпіричного досліджень: сукупністю наукових методів, всебічно обґрунтованих та зведених в єдину систему; сукупністю понять, визначених термінів і пов'язаних між собою; аналізом (продуктивної праці дітей та документації педагогів; фізичного стану дітей; освітнього середовища закладів освіти різного рівня; рівнів розвитку, вихованості та навченості).
ПРН-8.	Мати передові концептуальні та методологічні знання з педагогічної освіти, і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень із відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.
ПРН-9.	Набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, пошуку та критичного аналізу інформації, концептуалізації та реалізації наукових проєктів, управління науковими проєктами, складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень та/або проєктів, реєстрації прав інтелектуальної власності.
ПРН-10.	Опанування іноземної мови на рівні, достатньому для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою, відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іношомовних наукових текстів із відповідної тематики за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у результаті вивчення курсу студент оволодіває такими *компетентностями*:

I. Загальнопредметні:

ЗК 1. Здатність до узагальнень, аналізу та синтезу, розвитку критичного мислення для розуміння процесів і явищ в галузі освіти, вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.

ЗК 2. Здатність до пошуку, систематизації, критичного осмислення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 3. Здатність створювати та інтерпретувати нові знання у процесі виконання наукового дослідження; брати участь, розробляти і управляти проектами в галузі освіти.

ЗК 4. Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження, зокрема і в міждисциплінарних галузях, на основі системного наукового світогляду із застосуванням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 5. Здатність розробляти наукові проекти та керувати ними, складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєструвати права інтелектуальної власності.

ЗК 6. Здатність спілкуватися із науковою спільнотою, зокрема іноземною (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) мовами з метою презентації та обговорення результатів своєї наукової роботи в усній та письмовій формі; здійснювати міжкультурну комунікацію, працювати в міжнародному контексті, в інтернаціональних дослідницьких групах.

ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї й нестандартні підходи до їх реалізації (креативність).

II. Фахові:

ФК 1. Володіння знаннями в галузі освіти, зокрема про основні концепції, методики, технології, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань про систему педагогічної освіти і науки, оволодіння термінологією із досліджуваного наукового напрямку.

ФК 2. Здатність виявляти актуальні проблеми розвитку сучасної педагогічної освіти і науки, аналізувати та пропонувати шляхи їх вирішення із орієнтацією на інтереси особистості, суспільства і держави. Публічно представляти результати своїх наукових пошуків та захищати результати дисертаційного дослідження.

ФК 3. Здатність збирати дані для наукового дослідження із проблем педагогічної освіти і науки, систематизувати та інтерпретувати їх. Із використанням методологічного інструментарію виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання педагогічної освіти і науки та дотичних до них міждисциплінарних напрямках.

ФК 4. Здатність цілісно й системно розуміти історію і теорію вітчизняної та зарубіжної освіти, екстраполювати їх досягнення на сучасну освітню й наукову практику і окреслювати перспективи її розвитку.

ФК 5. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти педагогічної освіти і науки та дотичні міждисциплінарні проекти.

ФК 6. Здатність проектувати та реалізовувати педагогічні моделі й інноваційні технології освіти з урахуванням значущих умов навчання і впроваджувати їх у навчальний процес.

ФК 7. Здатність до викладацької діяльності в межах спеціальності «Освітні, педагогічні науки»; планувати і організувати освітній процес у вищій школі; визначати проміжні і кінцеві цілі навчання; вибудовувати взаємодію зі студентами, створювати здоров'язбережувальне середовище, позитивні міжособистісні стосунки й доброзичливий психологічний клімат.

ФК 8. Здатність оцінювати результати навчальної діяльності студентів, застосовуючи традиційні та альтернативні методи.

ФК 9. Здатність здійснювати рефлексію і самоаналіз педагогічної діяльності, передбачати перспективи, шляхи подальшого розвитку освітньої галузі в регіоні та Україні.

ФК 10. Здатність продуктивно працювати із науковцями, викладачами, учасниками освітнього процесу у групі та науково- дослідницькому об'єднанні, виконувати різні ролі, завдання та функції в ньому, проявляти ініціативу та творчість, підтримувати та управляти особистими взаємостосунками на принципах співпраці та співтворчості.

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Методологія науки

Тема 1. Поняття методології науки, законодавча і нормативна база наукової діяльності.

Тема 2. Логіка наукової роботи, основні поняття науки, наукові методи і підходи. Науковий експеримент.

Кредит 2. Організація наукового дослідження

Тема 3 Організація дослідницької роботи. Планування й етапи дослідження, інформаційне забезпечення наукового процесу.

Тема 4. Методологія педагогічного експерименту. Поняття експериментальної роботи. Види експериментальних досліджень.

Кредит 3. Наукові тексти: види, структура змісту, стилістика.

Тема 5. Узагальнення та опис результатів наукового дослідження. Види наукових праць (есе, наукова доповідь, її тези та реферат, наукова стаття, монографія). Мова і стилістика наукових текстів. Підготовка до друку наукових праць.

Тема 6. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Структура дисертаційного тексту. Програма дослідження. Апробація та публікація здобутих результатів. Вимоги до оформлення тексту та його прилюдного захисту.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
1 семестр						
<i>Кредит 1. Методологія науки</i>						
Тема 1. Поняття методології науки, законодавча і нормативна база наукової діяльності.	15	1	2			12
Тема 2. Логіка наукової роботи, основні поняття науки, наукові методи і підходи. Науковий експеримент.	15	1	2			12
Усього:	30	2	4			24
<i>Кредит 2. Організація наукового дослідження</i>						
Тема 3 Організація дослідницької роботи. Планування й етапи дослідження, інформаційне забезпечення наукового процесу.	15	2	4			9
Тема 4. Методологія педагогічного експерименту. Поняття експериментальної роботи. Види експериментальних досліджень.	15	2	4			9
Усього:	30	4	8			18
<i>Кредит 3. Наукові тексти: види, структура змісту, стилістика</i>						
Тема 5. Узагальнення та опис результатів наукового дослідження. Види наукових праць (есе, наукова доповідь, її тези та реферат, наукова стаття, монографія). Мова і стилістика наукових текстів.	15	2	4			9

Підготовка до друку наукових праць.					
Тема 6. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Структура дисертаційного тексту. Програма дослідження. Апробація та публікація здобутих результатів. Вимоги до оформлення тексту та його прилюдного захисту.	15	2	4		9
Усього:	30	4	8		18
Разом:	90	10	20		60

4. Теми лекційних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Методологія науки</i>		
1	Тема 1. Методологія науки	1
2	Тема 2. Логіка наукової роботи	1
<i>Кредит 2. Організація наукового дослідження</i>		
3	Тема 3 Програмування наукової роботи	2
4	Тема 4. Експериментальна робота	2
<i>Кредит 3. Наукові тексти: види, структура змісту, стилістика</i>		
5	Тема 5. Наукові праці та публікації	2
6	Тема 6. Дисертаційна робота	2
Усього :		10

5. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Методологія науки</i>		
1	Тема 1. Законодавче і нормативне забезпечення наукової діяльності в Україні	2
2	Тема 2. Методологічні засади дисертаційного дослідження	2
<i>Кредит 2. Організація наукового дослідження</i>		
3	Тема 3. Програмування наукового дослідження	4
4	Тема 4. Інформаційне забезпечення наукової роботи	4
<i>Кредит 3. Наукові тексти: види, структура змісту, стилістика</i>		
5	Тема 5. Наукова стаття: структура і стилістика тексту	4
6	Тема 6. Дисертаційна робота	4
Усього :		20

6. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Методологічні засади науки</i>		
1	Тема 1. Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність»	12
2	Тема 2. Нормативні документи про наукову діяльність	12
<i>Кредит 2. Організація наукового дослідження</i>		
3	Тема 3. Програма дисертаційного дослідження	9
4	Тема 4. Інформаційне забезпечення дисертаційної роботи	9
<i>Кредит 3. Наукові тексти: види, структура змісту, стилістика</i>		
5	Тема 5. Аналіз наукової статті за профілем дисертаційного дослідження	9
6	Тема 6. Есе на тему дисертаційної роботи	9
Усього :		60

7. Індивідуальне науково-дослідне завдання

Підготовка досліджень та проєктів

8. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ECTS	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, екзамен) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Аспіранту виставляється *відмінно* за правильне виконання всіх завдань. Відповідь має бути повна, вичерпна, насичена термінологією з курсу; визначатися точністю, послідовністю і логічністю; відповідати мовним нормам.

Аспіранту виставляється *дуже добре* ставиться за виконання 75 % усіх завдань, якщо він у достатній мірі оперує навчальним матеріалом, узагальнює окремі факти, формулює та обґрунтовує нескладні висновки.

Аспіранту виставляється *добре*, якщо в ході відповіді він розкриває питання, проте не завжди наводить приклади на підтвердження теоретичного матеріалу; у мовленні трапляються незначні мовні огріхи.

Аспіранту виставляється *достатньо*, якщо він володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні, поверхово і фрагментарно або володіє частиною навчального матеріалу, уміє застосовувати знання в стандартних ситуаціях, але порушує послідовність і логічність викладу думок. У відповіді трапляються суттєві мовні помилки.

Аспіранту виставляється *задовільно*, якщо він бере участь в обговоренні теоретичних питань практичного заняття, проте, відповіді є недостатніми за обсягом (до 5-6 реплік), елементарними за змістом, зі значною кількістю помилок різного роду.

Кількість балів у кінці **семестру** повинна складати від 150 до 300 балів (за 3 кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують аспіранти за 3 кредити:

Поточне тестування та самостійна робота						Контрольна робота	Накопичувальні бали/ Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	30	300/100
45	45	45	45	45	45		

9. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (повідомлення, реферат, мультимедійна презентація), презентації результатів виконання індивідуального науково-дослідного завдання, тестові завдання, контрольна робота.

10. Методи навчання

Усний виклад матеріалу (лекція, бесіда), проблемне навчання, робота з науковими джерелами, спостереження, аналіз наукових праць, опрацювання дисертаційних текстів.

11. Рекомендована література

Базова

1. Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність». [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/>.
2. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]
3. Бірта Г. О. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Центр учб. літ., 2014. 142 с.
4. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
5. Вержиховська О.М., Гурський В.А, Плахтій М.П. Науково-дослідна діяльність в галузі освіти: навчально-метод. посіб. Вид. 2-е, допов. і перероб. / За ред П.Д. Плахтія. Кам'янець-Подільський: МЕДОБОРИ ПП, 2015. 138 с.
6. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень: підручник. Харків : Право, 2019. 368 с.
7. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник. Київ : Кондор, 2003. 192 с.
8. Малигіна В. Д., Холодова О. Ю., Акімова Л. М. Методологія наукових досліджень: моногр. Рівне : НУВГП, 2016. 247 с.
9. Мокін Б. І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Вінниця: ВНТУ, 2014. 180 с.
10. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів / за ред. А. Є. Конверського. Київ: Центр учб. літ., 2010. 352 с.
11. Остапчук М. В., Рибак А. І., Ванюшкін О. С. Методологія та організація наукових досліджень: підручник. Одеса: Фенікс, 2014. 375 с.
12. Пехота О. М., Єрмакова І. П. Основи педагогічних досліджень: навч. посібник. 2-е вид., переробл. і доповн. Київ: Знання, 2013. 287 с.
13. Пілюшенко В. Л., Шкрабак І. В., Славенко Е. І. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення : навч. посіб. Київ: Лібра, 2004. 344 с.
14. Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника [Електронний ресурс]: Постанова Кабінету Міністрів України від 24 лип. 2013 р. № 567. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/>.
15. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації [Електронний ресурс] : наказ МОН України від 12.01.2017 № 40. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/>.

16. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) : Постанова Кабінету Міністрів України від 23 берез. 2016 р. № 261. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/>.
17. Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук [Електронний ресурс]: наказ МОН України від 17.10.2012 № 1112 Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/>.
18. Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії [Електронний ресурс]: Постанова Кабінету Міністрів України від 6 берез. 2019 р. № 167. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/>.
19. Сурмін Ю. П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація: навч.-метод. посіб. Київ : НАДУ, 2008. 184 с.
20. Староста В.І. Методологія наукових досліджень: навчально-методичний посібник для самостійної роботи здобувачів освіти. Вид. 2-е, випр. і доп. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. 72 с

Допоміжна

1. Білуха М. Г. Основи наукових досліджень: підручник для студ. екон. спец. вузів. Київ : Вища школа., 1997. 271 с.
2. Васьков Ю. В. Педагогічні теорії, технології, досвід (Дидактичний аспект). Харків : «Скорпіон», 2000. 120 с.
3. Історія науки і техніки України : підруч. для студентів вищ. навч. закл. / Л. Є. Дещинський та ін.; за наук. ред. Л. Є. Дещинського. Львів: Растр-7, 2011. 327 с.
4. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Київ : Слово, 2009. 240 с.
5. Колесников О. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. 2-ге вид., випр. та допов. Київ : Центр учб. літ., 2011. 144 с.
6. Кустовська О. В. Методологія системного підходу та наукових досліджень: курс лекцій. Тернопіль : Економічна думка, 2005. 124 с.
7. Кущевський М. О. Історія науки і техніки : навч. посіб. Хмельницький: ХНУ, 2015. 467 с.
8. Машталер А. А. Культура інноваційного мислення в освіті: інформація, творчість, знання : моногр. Київ : Інформ. системи, 2012. 284 с.
9. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів / за ред. А. Є. Конверського. Київ: Центр учб. літ., 2010. 352 с.
10. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: посіб. Київ: Академвидав, 2004. 208 с.
11. Ковалів Ю. І. Абетка дисертанта: методологічні принципи написання дисертації: посібник. Київ : Твім інтер, 2009. 460 с.
12. Основи наукових досліджень: конспект лекцій / уклад. Е. В. Колісніченко. Суми : Сум. держ. ун-т, 2012. 83 с.
13. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2003. 240 с.
14. Пономарів О. Д. Стилїстика сучасної української мови : підручник. 3-тє вид., перероб. та допов. Тернопіль, 2000. 248 с.
15. Порев С. П. Університет і наука. Епістемологія, методологія і педагогіка виробництв знань : моногр. Київ : Хімджест, 2012. 382 с.
16. Шейко В.М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник. Київ: Знання-Прес, 2002. 295 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Наукова періодика України. URL: <http://journals.urau.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського. URL: <https://dnpb.gov.ua>.

3. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: Нац. стандарт України. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua/files/dstu-8302-2015.pdf>
4. МОН України URL: <https://mon.gov.ua>.
5. Наукові фахові видання України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/nauka/nauka/atestaciya-kadriv-vishoyi-kvalifikaciyi/naukovi-fahovividannya>.
6. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <https://nbuv.gov.ua>. 54
7. Приклади оформлення літературних джерел згідно ДСТУ 8302:2015. URL: <http://library.nlu.edu.ua/Biblioteka/sait/nauka/gost/spisok-DSTU.pdf>
8. Положення про академічну доброчесність в ДВНЗ «УжНУ». URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>.
9. Положення про дипломну роботу (дипломний проект). URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11106>.
10. Про авторське право і суміжні права: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.
11. Про вищу освіту: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1556-18>.
12. Про захист персональних даних: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2297-17>.
13. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.
14. Про освіту: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
15. Профілі науковців. URL: <https://www.academia.edu/> <https://publons.com> <https://orcid.org> <https://scholar.google.com.ua> <https://www.researchgate.net/> <https://www.scopus.com/freelookup/form/author.uri>.
16. Реєстр наукових фахових видань України. URL: <http://resources.ukrintei.ua/refer/search>